

JOSIP OSREDKAR:

»Glasba je del življenja«

V akciji je trdoglav dosleden. Na sestankih oster. S kitaro nežen... Takšen je naš občan Josip Osredkar, upokojeni višji komercialist na železnici. Ilegalno je deloval med NOB, družbenopolitični delavec v povojnih letih.

Kljub sedmim desetletjem življenja še vedno čil, delaven, neutrujen. Če ga ne srečate kje na Šmarni gori, Rašici ali na Rožniku, ga boste videli kolesariti na kateri od bežigraskih stez. Pogosto ga lahko srečamo, ko hiti na partijski ali borbovski sestanek, najpogosteje pa ga lahko najdete v Družbenem domu na Staničevi 41. Tam pridno vodi s člani orkestra Mandoline. Jože je že devet let tajnik in aktivni član tega ansambla.

»Leta 1974 smo Slavko Kokalj, Anton Cerar, Julij Renko in jaz, vsi nekdanji glasbeniki, ustanovili Mandoline. Začeli smo vaditi v kleti pri Kokalju, kasneje so se nam pridružili Igor Cvetko, profesor, Franc Šimenc in drugi. Tako je nastalo glasbeno jedro za Bežigradom. Aranzmaje nam pripravljala upokojeni vojaški glasbenik Vido Učakar. Dozdaj smo nastopili že več kot 150-krat in prejeli tudi zaslužena priznanja – Galusove zlate značke in podobno.«

Starejši člani Mandoline so kasneje ustanovili tudi mladinski ansambel, v katerem deluje 18 mladih pod vodstvom glasbenice in slikarke samorastnice Slave Drev.

Leta 1979 so osnovali KUD Stadion s sekcijami za glasbo, recitiranje (dramo), slikanje in izrazni ples.

»Kaj mi pomeni glasba? Del življenja. Igram od 13 let. Začel sem v Sokolskem društvu v Dolu pri Ljubljani. Tov. Bučar Jože, Kokalj, jaz in drugi smo ustanovili tudi občinsko godbo, kapelnik pa je Leander Pegan, ki je šest generacij godbenikov usposobil v Litostroju.«

Josip Osredkar igra več instrumentov, najraje pa brenka svojo kitaro in, seveda poje. Peli so tudi njegovi bratje in mama. Lepo pojejo tudi žena Jožica, hčerka Magdi, vnuka Jure ter posebno Darko.

»Najbolj veselo je ob praznikih, ko se vsi zberemo in zapojemo.«

Aprila je Jože slavil 70. rojstni dan. Tudi tokrat je bilo veselo.

»Z občino in krajevno skupnostjo lepo sodelujemo, pristavi Josip. Razumemo naše probleme in skupaj jih rešujemo. Trdno smo povezani. Ponosen sem, ker sem že 44 let Bežigracjan. Živimo res v prijetnem okolju, med prijaznimi ljudmi in srečen sem.«

– Kako bo za občinski praznik?

»Tudi letos, 24. junija, z godbo sodelujemo na proslavi bežigrskega občinskega praznika. Ta praznik čutim kot jasno praznovanje.«

IVAN ŠUČUR

SABINA DIMNIK:

»Vsak potrebuje svojo gredico«

Vsak ima svoj vrtiček – svoj konjiček, želje in zanimanje, ki jih lahko »zaliva« in goji samo v prostem času. SABINA DIMNIK iz Koroske ulice 12 pa ima pravi vrt, na katerem prideluje zelenjavo in solato za na domačo mizo. Sabina, ki je že upokojena, prebije na krpi zemlje za bežigraskim Stadionom ves svoj prosti čas.

»Takšno prizadevno obdelovanje zemlje se pozna tudi na družinskem proračunu, zato bi bilo prav, da bi vsi ljudje, predvsem pa mlade družine, lahko obdelovali kakšno krpico zemlje,« sva ugotovili. Sabina obožuje Bežigrad, predvsem okolico Fondovih blokov, kjer stanuje že 25 let. Koliko stvari se je v tem času spremenilo! Včasih so bile vse naokoli same njive, potem pa je počasi poleg Stadiona, gostilne Fortuna in železničarskih hiš v Žolgarjevi ulici zrastle še današnja šola Vita Kraigherja. Tudi Fondove hiše so nastale takrat, ko bloki še niso bili tako brezosebni. Človek vendar potrebuje v svojem okolju tudi nekaj zelenja in kakšno gredico zemlje. Sabina pridelava na svojem vrtičku vsako leto toliko paradiznika, da ga ima za vso zimo. Seveda ji prezimi v zamrzovalni skrinji, brez katere mestni kmetovalci ne morejo. Veliko njenih gredic pa je posejanih s cvetjem. Temu se Sabina ne more odreči. »Veste, s tako krpo zemlje je tudi precej dela,« je dejala. »Več kot izgleda na prvi pogled. Zato je na vrtovih več upokojenec kot pa mladih mamc, saj imajo te preveč dela v službi in doma.«

Tudi Sabinini hčerki sta prepustili skrb za vrt raje svoji mami. Pred štiri leti, ko je bila Sabina Dimnik še zaposlena kot računovodkinja v bežigraskem vrtcu Mladi rod in Peričevi ulici, sta mladi dve včasih kaj zalili in šli po solato. »Preveč sta površni, da bi ju lahko spustila na zemljo za dlje časa,« pravi in hiti pripravljati solato za kosilo. Kako tudi ne, saj sem jo snela kar sredi dopoldneva, ko je za šteditnikom največ dela. »Vidite, prednost našega vrta je, da je tako blizu doma. Tudi vodo za zalivanje imamo. Zaradi bližine so lahko vrtovi tudi skrbno urejeni. Zelo pa me motijo vrtički blizu Žal, kjer lope, barake in vsakršna krma bolj kazi kot pa lepša podoba našega mesta. Skrajni čas je, da tudi zemljišča vrtičkarjev uredimo,« je dejala Sabina.

Sabina je vedela, da praznuje Bežigrad občinski praznik enkrat junija, točnega dneva si ni zapomnila. Sama bo ta dan preživela tako kot ostale tople junjske dneve – na svojem vrtičku. Mogoče bodo s sosedami klepetale v ličnih paviljonih ob vrtovih za Stadionom, morda bodo izmenjale kakšen pameten nasvet, seme in sadike, ali pa se bodo pohvalile s kakšno toplo jopico in gobelinom, ki sta nastajala v dolgi zimi, ko še ni bilo dela na vrtu.

VIDA PETROVČIČ

VINKO ŠKERL:

»Urbanizacija požira zemljo«

Kmetijstvu in proizvodnji hrane spet dajemo prednost, toda še vedno ne najdemo ustreznega načina, kako nagravati kmeta za vloženi trud. O teh in nekaterih drugih rečeh smo se pogovarjali z Vinkom Škerlom, 52-letnim kmetom iz Kleč 20.

Njegovo posestvo sestavljajo hiša, gospodarsko poslopje in 8 hektarjev zemlje, od teh je 3,5 hektarjev obdelovalnih površin.

Vinko in Marija imata pet otrok v starosti od dveh do dvanajstih let.

»Otroci so najina radost pa tudi skrb. Pri težjih delih od njih še ne moremo pričakovati kakšne pomoči. Zato z ženo delava od jutro do večera. Imam traktor in najvažnejše priključke, toda kaj mi to pomaga, ko pa se vsi rezervni deli dobijo iz uvoza iz devize. Odkod pa kmetu devizna sredstva? Pojavljajo pa se še drugi problemi. Za uničevanje krompirjeve zlatice potrebujem škropiva, ta pa so zelo draga. Poleg tega so pšenico napadle uši, pa tudi koruza in zelje sta polna parazitov. Sredstva za uničevanje pa so vse dražja. Tudi davki so zelo visoki. Letos sem zamudil pri košnji trave zaradi slabega vremena, tako da je bila že vsa v cvetu, slamnata.«

Vinko je letošnje leto posadil krompir na 45 arih in sicer prvič v dogovoru s kmetijsko zadrugo Emona. Z pogodbo je stopil v kooperantski odnos.

»Izbran sem bil za delegata pri Skupščini mesta Ljubljane za področje kmetijstva. Prav tako pa zastopam kooperante v združni skupnosti Emona.«

V hlevu Vinka Škerla se oglašajo 16 glav živine, od tega je 6 molznic.

»Dnevno prodam Emoni od 20 do 40 litrov mleka. Tudi s tem je veliko dela. Žena ima poleg gospodinjstvih opravil in poljedelstva, dosti dela z molžo.

Vinko nam je z očitnim nezadovoljstvom govoril o težavah kmetov in o plodni zemlji, ki jo požira mestna urbanizacija.

»V asfaltni džungli razen lačnih ust ne raste prav ničesar. S čim se bomo torej prehranjevali, če je kmetov in plodne zemlje vse manj? Na gruntu sem ostal zaradi staršev. Bil pa sem tudi edini sin v družini. Toda, če bi se še enkrat rodil, se ne bi nikoli odločil za kmetovanje. Slišim in berem, da je veliko mladih nezaposlenih. Svetujem jim naj se odločajo za kmetijstvo, ker je še vedno veliko neobdelane zemlje, na mnogih mnogih gruntih pa so ostali le ostareli in dela nezmožni ljudje.«

– Občinski praznik?

»Menda je enkrat septembra.«

– Takrat je praznik Posavja, občinski praznik pa je 24. junija.

»O, tega pa nisem vedel! Praznovali bodo tisti v občinski hiši na Linhartovi 13, mi občani pa bore malo občutimo to slanje.«

IVAN ŠUČUR

ABDYLNASER EMINI:

»Kupec ima zmeraj prav«

V križišču Triglavske, Podmilščakove in Vodovodne ulice stoji rdeč kiosk. V njem ponuja ABDYLNASER EMINI sveže sadje in zelenjavo iz vse Jugoslavije vsak dan od jutra do večera, tudi ob sobotah in nedeljah. »Zdravo, kako ste kaj, kako pa kaj vaša žena? So bile češnje dobre? Danes imam odlično solato!« Stojim zraven in vlečem na ušesa. Vsi kupci po vrsti ga hvalijo, čeprav ne vedo, da sem novinarka. Ko napeto rdeče sadje najbolj vabi, se prikaže iz opoldanske vročine Abdylnaserjev brat, da ga zamenja za tehniko. Abdylnaser si zdaj lahko privoščič nekaj minut za klepet.

Šele leto in pol je v Ljubljani. Z očetovim denarjem, ki ga je zaslužil z delom v Zvezni republiki Nemčiji, sta si Eminijeva brata lahko kupila ta kiosk in se naselila v najemniškem stanovanju na Triglavski ulici. Abdylnaser je pripeljal s seboj tudi ženo, hčerka, ki se jima je rodila v Ljubljani, pa ima enajst mesecev. Besede in misli o delu v Ljubljani naju popeljejo v Tetovo v Makedoniji, kjer je Abdylnaser doma. Tam je na kmetiji ostala le še njegova mati, ki je zelo žalostna, ker so jo zapustili vsi otroci, tudi hčer, pripoveduje. Zakaj potem tak dolg skok iz domačega gnezda? Se jima je odločitev sploh izplačala? Šestindvajsetletni Abdylnaser ki je v Tetovo končal srednjo tehnično strojniško šolo in ki je dve leti obiskoval tudi ekonomsko fakulteto v Prištini, doma ni mogel dobiti zaposlitve. Za razmišljanje o tem, če se takšno delo izplača ali ne, pa je zdaj že prepozno. Veliko je težav z raznimi dovoljenji, z dobavo sadja, ki je poleg tega zaradi prevoza tudi vse dražje, potem pa so tu še dolge zime, ko ni česa prodajati. »Saj veste sami, kako je s tem,« zamahne z roko. Za prodajanje mora imeti človek veselje in predvsem žilico,« pravi. »Vsakemu moraš reči tisto kar želi slišati. Za to potrebuje človek tudi zelo debele živce.«

V življenje za Bežigradom sta se brata Emini hitro vključila, vseh jima je tu. Okoliš je miren in ljudje prijazni. Ljubljane pa še nista imela priložnosti bolj podrobno spoznati. Preveč dela imata, da bi lahko pohajkovala. Tisto malo prostega časa, ki ostane, pa preživita pri sorodnikih – njen stric ima slaščičarno na Črnučah, bratranec pa živi v Savskem naselju. Jezik jima je v začetku delal nekaj preglavic. Abdylnaser pa je to oviro hitro premostil, saj zna poklepati z vsakim o vsem, kot se za pravega branjevca spodobi. Tudi za bežigraski občinski praznik ve. Le nekaj mu pri Ljubljancih ne gre v račun. »Preveč ste malenkostni in na vsako paro gledate,« pravi Abdylnaser. Pa še res je!

VIDA PETROVČIČ

MIRA POJE:

»Povišanje plač vzpodbudi delo«

Mira Poje je doživljala v TIP-TOP slabe in dobre čase. Četrtoletja je že za istim strojem, na milijone šivov je naredila. Letos so jo predlagali za najboljšo samoupravljalko v temeljni organizaciji.

»Ko sem se odločila za poklic šivilje, druge možnosti pravzaprav ni bilo. Rada šivam in normo vedno dosegam. Res pa leta prinašajo svoje, nase opozarja hrbtnica, ki meni in ostalim tovarišicam z daljšim delovnim stažem onemogoča še boljše delovne rezultate. Tudi oči je treba napenjati, saj naši šivalni stroji, razen nekaterih, nimajo svetilk, ki bi dodatno osvetlile blago, ki ga šivamo.«

Boj za normo ni lahak. Za vsako delo je predvideno določeno število minut. Te dni je Mira šivala žepa, za katere ima na voljo 4 do 8 ali celo 17 minut – pač glede na model. Pol ure najinega pogovora je stroj miroval, Mira je naredila dva žepa manj, zato se je morala kasneje še bolj potruditi.

»Pri 120 odstotnem doseganju norme je moj osebni dohodek okrog 12,13 tisoč dinarjev. Ni veliko, saj odštejem samo za stanovanje tri tisočake, skoraj toliko vsaka dva meseca tudi za elektriko, nekaj gre za časopise in radio, vse pa je iz dneva v dan dražje. Mi osebnih dohodkov že precej časa nismo povišali, povišanje pa bi bilo vsem precejšnja vzpodbuda za še boljše delo. Že zdaj nas glede kakovosti izdelkov pohvaljuje. Reklamacij je malo, precej izdelkov pa gre tudi v izvoz. Ženske plašče prodajamo v Zvezno republiko Nemčijo – predstavniki kupecev opravijo kontrolo kvalitete že pri nas – in reči moram, da se presneto natančni.«

Mira Poje stanuje na Brinju, pa se vendar še vedno rada vrača v domače Trnovo. »Betona je preveč, to me moti v velikih naseljih z visokimi stolpniciami in orjaškimi bloki,« pravi. »Prideš domov, zakleneš vrata in živiš v svojem svetu – ljudje se premalo poznajo med seboj, premalo sodelujejo drug z drugim.« Sicer ji je pa Bežigrad všeč, le zelenje moramo ohraniti in v bližnji trgovini bi se lahko bolj potrudili in poskrbeli za boljše založenost.

Doma se šivanja, razen za družino, ne loti, saj ga ima dovolj v službi. Rada pa v prostem času sodeluje v delu gasilske enote, kjer se precej razdaja. Iz pogovora pa velja ob bežigraskem prazniku izluščiti naslednji Mirin podatek, ki bi bil lahko marsikomu v razmislek in posnemanje: »Sestanek zbora delavcev imamo sicer med delovnim časom, vendar zato delamo dodatno tri sobote na leto – tako zaradi našega sestankovanja ne izgubimo niti ene delovne minute. Sestanki pa so vedno pripravljani, sorazmerno kratki in učinkoviti.«

STANE DROLJC

konzumno mleko, alpsko mleko, jogurti, siri, sirni namazi, sladoled

ljubljske mlekarne o. sub. o. tozd mlekarne o. sub. o., ljubljana

Gospodarska banka Ljubljana

POSLOVNI ČAS NAŠIH BANČNIH ENOT V OBČINI BEŽIGRAD:

Ekspozitura Bratovševa ploščad 14	ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek	sobota	od 8. do 18. ure od 8. do 14. ure
Ekspozitura »Bežigrad«, Linhartova 3 (Plava laguna)	ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek	sobota	od 8. do 18. ure od 8. do 14. ure
Agencija »Savsko naselje«, Luize Pesjakove 9	ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek	sobota	od 8. do 12.30 ure in od 13.30 do 18. ure od 8. do 14. ure
Agencija Titova 52	ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek	sobota	od 8. do 18. ure od 8. do 14. ure
Agencija Titova 55	ponedeljek	torek, sreda, četrtek, petek	od 8. do 12. ure in od 13. do 18. ure od 8. do 14. ure